

Prilog I.

Dopuštene radnje i zahvati za sprječavanje štete

1. Dopuštene radnje i zahvati za sprječavanje štete na životinjama

U područjima rasprostranjenosti (stalne i povremene) strogo zaštićenih velikih zvijeri – vuka (*Canis lupus*) i risa (*Lynx lynx*) oštećenik je dužan poduzeti sljedeće radnje i zahvate u svrhu ostvarivanja prava na naknadu štete na životinjama:

1.1. Stoka koja nije na ispaši mora biti zatvorena u staji, odgovarajuće zaštićenom toru, odnosno odgovarajućoj ogradi. Potrebna najmanja visina ograde je 160 cm okomito po cijeloj dužini uz 20 cm nakošenog dijela ili 180 cm po cijeloj dužini. Ograda mora biti postavljena te učvršćena ili ukopana u podlogu i redovito održavana na način da se onemogući izlazak stoke, kao i ulazak velikih zvijeri.

1.2. Električna ograda mora se koristiti u skladu s uputama proizvođača. Potrebna najmanja visina ograde je 160 cm po cijeloj dužini. Ograda mora biti uvijek pod naponom i njenu ispravnost treba provjeravati najmanje jednom dnevno. Ogradu mogu sačinjavati dvije žice između kojih je žičana mreža ili 6 – 8 žica postavljenih s razmakom od 20 do 30 cm gdje između donjeg para žica razmak treba biti manji. Najniža žica treba biti što bliže tlu, a ne više od 20 cm iznad tla. Vegetacija pod ogradom treba biti redovito uklanjana kako bi se spriječio pad napona.

PREPORUKA: S vanjske strane ograde postaviti plastične zastavice kao dodatnu mjeru odvrćanja.

1.3. Za stoku koja nije u odgovarajućem zaštićenom prostoru, čuvanje je propisano sljedećom tablicom:

Tablica 1. Broj čuvara (pastira) i pasa (pastirskih pasa čuvara) u odnosu na veličinu stada

Broj grla	Broj čuvara (pastira)	Broj pasa sa stadom
do 25	1	/
26 – 100	1	1
101 – 150	1	2 (barem 1 pastirski pas čuvar)
151 – 200	1	3 (barem 1 pastirski pas čuvar)
201 – 300	1	4 (barem 2 pastirska psa čuvara)
301 – 500	1	5 (barem 3 pastirska psa čuvara)
od 501 grla	2	više od 5 (barem 4 pastirska psa čuvara)

1.4. Dodatno:

Kada je broj pastirskih pasa čuvara veći od broja popisanog Tablicom 1., a manji od ukupnog broja pasa propisanog Tablicom 1., i zadovoljeni su ostali kriteriji, smatra se da je čuvanje odgovarajuće i odobrava se puni iznos naknade štete.

Ako u čuvanju sudjeluju 2 pastira za stado od 101 do 300 grla, primjerenim čuvanjem smatrat će se 1 pastirski pas čuvar, za stado od 201 do 300 grla 1 pastirski pas čuvar uz ostale pse propisane Tablicom 1., a za stado od 301 do 500 grla 2 pastirska psa čuvara uz ostale pse propisane Tablicom 1.

1.5. Kada pas nije pod kontrolom vlasnika ili osobe koja ga vodi ili radi s njim, mora biti zatvoren u prikladan boks ili odgovarajući ograđeni prostor najmanje visine ograde od 180 cm po cijeloj dužini. Ograda mora biti postavljena te učvršćena ili ukopana u podlogu i redovito održavana na način da se onemogući izlazak psa, kao i ulazak velikih zvijeri. U slučaju kad pas nije u ograđenom prostoru, mora biti pod kontrolom vlasnika ili osobe koja ga vodi ili radi s njim u skladu s posebnim propisom.

1.6. Perad mora biti u peradarniku ili zatvorenom prostoru, a ako se perad nalazi izvan peradarnika ili zatvorenog prostora, mora biti primjereno zaštićena ili čuvana.

1.7. U područjima izvan područja stalne i povremene rasprostranjenosti strogo zaštićenih velikih zvijeri, ako dođe do štete na životinjama, za prvu štetu isplatit će se puni iznos naknade prema odštetnom cjeniku čak i ako nisu poduzete dopuštene radnje i zahvati za sprječavanje štete. Naknada se iznimno može odobriti i za buduće štete ako su nastale unutar sedam dana od prve štete. Ako oštećenik nakon toga nije poduzeo niti jednu dopuštenu radnju i zahvat za sprječavanje štete, naknada se neće odobriti ili će se umanjiti sukladno dodatnim kriterijima.

1.8. Popis administrativnih jedinica na području rasprostranjenosti strogo zaštićenih velikih zvijeri iz točke 1. ovoga Priloga javno je dostupan putem mrežne stranice Ministarstva.

2. Dopuštene radnje i zahvati za sprječavanje štete na objektima

Za sprječavanje šteta od djetlovki (*Piciformes*) na objektima:

- postavljanje zvučnih plašila (npr. čegrtaljke, reprodukcija glasanja ptica grabljivica) ili
- postavljanje vizualnih plašila (npr. trake i baloni od reflektirajućih materijala, obrisi ptica grabljivica)
- redovita zaštita drvenih elemenata objekta sredstvima za zaštitu drva.

PREPORUKA: Vizualna i zvučna plašila povremeno premjestiti na drugo mjesto kako se ptice ne bi navikle na njih.

Ako niti jedna od navedenih mjera nije učinkovita za sprječavanje šteta, potrebno je postaviti zaštitnu mrežu kojom se pticama ograničava pristup, a koja mora biti napeta tako da se ptice ne zapliću u nju.

3. Dopuštene radnje i zahvati za sprječavanje štete na pčelinjacima i pčelinjim zajednicama

3.1. Za sprječavanje šteta od djetlovki (*Piciformes*):

- postavljanje zvučnih plašila uz košnice (npr. čegrtaljke, reprodukcija glasanja ptica grabljivica) ili
- postavljanje vizualnih plašila uz košnice (npr. trake i baloni od reflektirajućih materijala, obrisi ptica grabljivica)

Ako niti jedna od navedenih mjera nije učinkovita za sprječavanje šteta, potrebno je postaviti zaštitni kavez ili mrežu oko košnice veličine oka ne veće od 30 mm, a udaljenost košnice od kaveza ili mreže ne smije biti manja od 10 cm.

3.2. Za sprječavanje šteta od pčelarice (*Merops apiaster*):

- postavljanje zvučnih plašila uz košnice (npr. čegrtaljke, reprodukcija glasanja ptica grabljivica) ili

- postavljanje vizualnih plašila uz košnice (npr. trake i baloni od reflektirajućih materijala, obrisi ptica grabljivica).

PREPORUKA: Premještanje košnica na što veću udaljenost od kolonija pčelarica.

4. Dopuštene radnje i zahvati za sprječavanje štete na ribnjacima

Za sprječavanje šteta od vidre (*Lutra lutra*) na pastrvskim ribnjacima:

- ograđivanje ribnjaka, gdje je moguće, žičanom i/ili električnom ogradom na način da se vidra ne može popeti preko ili prokopati tunel ispod ograde
- ograda mora biti ukopana najmanje 50 cm u tlo ako to supstrat dopušta; visina ograde mora biti najmanje 120 cm, a na vrhu postavljen prevjes dužine 30 cm prema vanjskoj strani ograde pod pravim kutom ili pod kutom od 45 stupnjeva; promjer oka mreže ne smije biti veći od 75 mm
- svi ulazni i izlazni dovodi vode moraju biti pregrađeni kako bi se spriječio ulaz vidre kroz njih.

5. Dopuštene radnje i zahvati za sprječavanje štete na poljoprivrednim kulturama

5.1. Za sprječavanje šteta od strogo zaštićenih vrsta ptica na jednogodišnjim poljoprivrednim kulturama:

- postavljanje zvučnih plašila (npr. zvučni topovi, reprodukcija glasanja ptica grabljivica) ili
- postavljanje vizualnih plašila (npr. trake i baloni od reflektirajućih materijala, obrisi ptica grabljivica) ili
- primjena odgovarajućih repelenata.

5.2. Za sprječavanje šteta od strogo zaštićenih vrsta ptica na višegodišnjim poljoprivrednim kulturama:

- postavljanje zvučnih plašila (npr. zvučni topovi, reprodukcija glasanja ptica grabljivica) ili
- postavljanje vizualnih plašila (npr. trake i baloni od reflektirajućih materijala, obrisi ptica grabljivica) ili
- primjena odgovarajućih repelenata.

PREPORUKA: Ako niti jedna od navedenih mjera nije učinkovita za sprječavanje šteta, potrebno je postaviti zaštitnu mrežu kojom se pticama ograničava pristup, a koja mora biti napeta tako da se ptice ne zapliću u nju.

5.3. Za sprječavanje šteta od ostalih strogo zaštićenih glodavaca (osim dabra) na poljoprivrednim kulturama:

- primjena odgovarajućih repelenata.